

Suomen sovittelufoorumin toimintasuunnitelma vuodelle 2021

Suomen sovittelufoorumin:

Visio: Suomalainen yhteiskunta muuttuu ja vaikuttaa niin, että yksilöt ja yhteisöt käyttävät sovittelua yleisenä konfliktin ratkaisumenetelmänä.

Missio: Suomen Sovittelufoorumi (SSF) edistää sovittelun käyttämistä ristiriitojen ja konfliktien ratkaisussa

Strategia: Päämääräänsä SSF edistää kouluttamalla, vaikuttamalla, tiedottamalla ja yhteistyössä muiden sovittelun toimijoiden kanssa kokoamalla yhteen sovittelun asiantuntemusta ja osaamista. Toimintaa ja yhteistyötä kehitetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Vuonna 2021 visioon, missioon ja päämäärään pyritään seuraavilla toimintatavoilla:

Organisaatio

- Hallitus ja asiantuntijat sekä jäsenistö vaikuttavat vaikuttaja-, päättäjä ja yhteistyötahoihin, jotta sovittelun tunnettuus lisääntyy.
- Hallitus jatkaa syksyllä 2019 käynnistynyttä strategian päivittämistyötä.
- Kasvatuskentän sovittelutoimintaa tarkastelee ja kehittää edelleen kasvatus- ja opetusalan ammattilaisista muodostuva laaja-alainen ohjausryhmä, joka kutsutaan koolle kerran vuodessa VERSO-ohjelman työntekijöiden toimesta.
- Naapurisuussovittelun keskus kehittää toimintaansa kaksi kertaa vuodessa kokoontuvan, valtakunnallisista ja paikallisista asumisen toimijoista muodostuvan ohjausryhmän avulla.
- Strategiatyöryhmä pohtii mahdollisuutta alueelliseen organisoitumiseen.
- Hallitus edistää yhdistyksen varainhankintaa.
- Osallistutaan kansallisten ja alueellisten seminaarien toteuttamiseen yhteistyössä tarkoituksenmukaisten toimijatahojen kanssa.
- Järjestetään vuoden 2021 aikana seminaari UM:n kanssa.
- Osallistutaan vuoden 2021 sovittelijapäivien valmisteluun.

Jäsenet

- Hallitus tarjoaa jäsenille mahdollisuuden osallistua yhdistyksen varsinaisiin kokouksiin niihin sääntöjen mukaan asioita asialistalle tuoden, lisäksi jäsenet voivat tarjota kirjoituksia Sovittelusanomiin ja vieraita webinaariin ja osallistua yhdistyksen seminaareihin ja koulutuksiin.
- Hallitus rohkaisee ja tukee jäseniä suunnittelemaan ja hakemaan rahoitusta hankkeisiin, joilla tuetaan sovittelutoiminnan kehittämistä ja tuottamista yhteiskunnan eri osa-alueilla.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vuosikokousten yhteydessä sovitteluteeman seminaareja.
- Selvitellään palvelua, jonne kerätään kirjaesittelyjä ja keskustelua kirjoista.

Kannanotot

Hallitus antaa lausuntoja ja kannanottoja erilaisissa konteksteissa sovittelun merkityksestä ja edellytyksistä kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla.

Tiedottaminen

Hallitus ylläpitää yhdistyksen kotisivuja. Hallituksen jäsenet kirjoittavat vuorollaan kuukausittain artikkelin sivustolle. Sovittelusanomat toimivat sähköisenä tiedote- ja jäsenlehtenä, johon myös jäsenet voivat tuottaa kirjoituksia. Vuonna 2021 lehti ilmestyy 2-3 kertaa.

Muu kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Hallituksen ja yhdistyksen jäsenet osallistuvat kansallisiin ja kansainvälisiin alan konferensseihin ja seminaareihin sekä mahdollisiin yhteisjulkaisuihin ja -raportteihin.

Sovittelun kehittäminen

SSF:n alaisuudessa on eri hankerahoitusten turvin kehitetty ja mallinnettu työyhteisösovittelua (TYSO-hanke), varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten sovittelua (VERSO-ohjelma), perheasioiden sovittelua

(FASPER-hanke) ja ympäristöasioiden sovittelua (SOMARI-hanke). TYSO-, FASPER-, ja SOMARI-hankkeet ovat päättyneet, mutta hankkeiden tulokset ovat laajalti käytettävissä. Naapuruussovittelun keskus (NSK) jatkaa ja kehittää edelleen toimintaansa. VERSO-ohjelma ja NSK saanee edelleen STEA:n avustusta toimintaansa vuonna 2021. Lisäksi SSF tukee toimintaa, yhteistyötä ja hankkeita sovittelun eri osaamisalueiden juurruttamiseksi ja kehittämiseksi yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Toimintaa verkossa

Vuoden 2021 aikana SSF kehittää jäsenten mahdollisuuksia osallistua eri tilaisuuksiin ja kokouksiin etänä ja verkossa. SSF kehittää webinaareina pidettäviä seminaareja ja koulutuksia.

SSF:n alaisuudessa avustusten turvin vuonna 2021 jatkuvat hankkeet:

VERSO-ohjelma

STEA:n tukeman Suomen sovittelufoorumin VERSO-ohjelma tarjoaa edelleen varhaiskasvatyüksikköjen, koulujen ja oppilaitosten sovittelukoulutuksia hankkeen suunnitelman mukaisesti. Mentoritoimintaa kehitetään ja vahvistetaan edelleen. Tuotetaan monipuolisesti materiaalia koulutusten toteuttamiseen ja toiminnan tukemiseen. Vuonna 2021 vahvistetaan erityisesti digialustalle tuotettujen verkkokurssien, digitaalisten materiaalien ja etäkoulutusten hyödyntämistä Covid19 pandemia huomioiden. Sosiaalisen median käyttöä ylläpidetään ja monipuolistetaan edelleen ja ”Sovittelun aallot” -podcast toimii aktiivisesti yhtenä tiedotuksen ja ylläpidon tukena. Yhteistyössä Sovittelu Verkossa hankkeen kanssa lisätään sovittelun tunnettuutta ja tarjotaan tarvittaessa sovittelupalvelua verkossa. Eri yliopistojen ja muiden koulutusyksiköiden kanssa jatketaan kasvatuskentän sovittelun koulutuksia. Tehdään aktiivisesti yhteistyötä kasvat-, sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa aiempaa yhteistyötä vahvistaen.

VERSO-ohjelman toiminta keskittyy neljään toimintoon:

Sovittelu kouluissa ja oppilaitoksissa (Verso); Verso-toiminnan puitteissa jatketaan koulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppilaille ja henkilökunnalle suunnattuja sovittelukoulutuksia (*Verso-koulutus*) sekä henkilökunnalle suunnattuja syventäviä koulutuksia (*RESTO-koulutus*) restoratiivisesta lähestymistavasta ja sovittelusta. *Sovittelu varhaiskasvatyüksiköissä (MiniVerso)*; MiniVerso-toiminta on osa VERSO-ohjelman toimintaa ja jatkaa sovittelutoiminnan kouluttamista ja juurruttamista päiväkoteihin ja perhepäiväkoteihin. Tavoitteen mukaisesti MiniVerso-toiminnassa levitetään ja juurrutetaan sovittelutoimintaa varhaiskasvatuksen toimijoille valtakunnallisesti sekä kehitetään edelleen käytännön toimintamalleja päiväkotien sovittelutoiminnan vertais- ja vapaaehtoistoimijoiden työn tukemiseen. *VERSO-ohjelman mentoritoiminta*; VERSO-ohjelman Mentoritoiminta kokoa VERSO-ohjelman kouluttamista yksiköiden henkilöstöstä alueellisia ryhmiä, jotka kokoontuvat säännöllisesti jakamaan kokemuksia menetelmien käytöstä, koetuista onnistumisista ja haasteista sekä toimivista käytännöistä. Ryhmään kuuluvat mentorit hyödyntävät ryhmän tukea ja antia oman yhteisönsä sekä mahdollisen mentoroitavan toisen yksikön aktivoinnissa ja kehittämisessä. Tukena mentoriryhmillä toimii VERSO-ohjelman mentoritoiminnan koordinaattori, joka antaa eväitä ryhmien kouluttamiseen, tukemiseen ja kannustamiseen sekä kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamiseen eri ryhmien välillä.

Naapuruussovittelun keskus

Naapuruussovittelun keskuksen toiminta on valtakunnallista ja keskus toimii aktiivisesti yhteistyössä kiinteistöyhtiöiden kanssa tarjoten sovittelupalvelua eri asuinyhteisöissä esiintyvien konfliktien ratkaisemiseen. Sovittelupalvelun lisäksi keskuksen työntekijät kouluttavat kiinteistöyhtiöiden ja näiden sidosryhmien toimijoita sovittelutoimintaan. Vuositasolla naapuruussovitteluita ja yhteisösovitteluita toteutuu noin 150 – 200. Sovittelupalvelua verkossa kehitetään sekä koronatilanteen takia, että valtakunnallistamisen toteuttamiseksi.

Sovitteluiden restoratiivisen prosessin kehittämiseen panostetaan edelleen. Vuoden aikana jatketaan vuoden

2020 pilottina toteutettua kokeilua, jossa sovittelijoina käytetään vapaaehtoisia asukassovittelijoita. Pilottihanke toteutetaan yhteistyössä kiinteistöyhtiöiden kanssa, pyrkien siihen, että yhteistyötahoja löytyy pääkaupunkiseutua laajemmalla alueelta, näin edistämme toiminnan valtakunnallistamista. Painopisteenä on edelleen vuonna 2021 yhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen valtakunnallisten asumisen toimijoiden kanssa. Asumisen toimijoiden sovittelukoulutuksia kehitetään edelleen, vuoden aikana kehittämistyö kohdentuu jatko- ja täydennyskoulutuksiin sekä mentoriohjelman rakentamiseen. Koulutuksia kehitetään siten, että niitä voidaan toteuttaa myös verkossa. Koulutuksia markkinoimaan laajemmin, muun muassa hyödyntäen valtakunnallisten toimijoiden verkostoja. Pyrkimyksenä on lisätä koulutuksia ja mentorointia maantiedollisesti laajemmille alueille, ja tällä tavalla varmistaa toiminnan laajentuminen ja juurtuminen. Naapuruussovittelun keskuksen toimintaa toteutetaan kaksikielisenä, ruotsinkielistä toimintaa kehitetään ja koulutusmateriaaleja käännetään ja luodaan. Naapuruussovittelun keskus luo yhteistyötä eri isännöintikoulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa, pyrkimyksenä saada osio naapuruussovittelusta osaksi koulutusta.

Sovittelu verkossa (SOVE)

Sovittelu verkossa-hanke käynnistyi kesällä 2020 STEAn myöntämällä koronapandemiaan liittyvällä erityisavustuksella. Hankkeessa on kehitetty matalan kynnyksen neuvonta- ohjaus- ja sovittelupalvelua verkossa. Hankkeessa on toiminut päivystys puhelimitse, chat-palvelulla sekä videoneuvottelumahdollisuus. Lyhyessä ajassa on huomattu, että tämän kaltaiselle palvelulle on tarvetta ja kysyntää. Koska erityisavustukselle ei ole mahdollista hakea jatkoa vuodelle 2021, on toiminnan kehittämistyö ja palvelumallit sisällytetty Naapuruussovittelun keskuksen ja VERSO-ohjelman toimintasuunnitelmiin vuodelle 2021.

Hallittu sukupolvenvaihdos (SPV)

Yhteistyössä Työtehoseuran ja ProAgrian kanssa 2020 käynnistynyt restoratiivisten työtapojen kehittäminen sukupolven vaihdoksissa jatkuu.

Muut sovittelun osa-alueet:

Työyhteisösovittelu

Työyhteisösovittelun osalta työyhteisöjä rohkaistaan käynnistämään sovittelua osaksi henkilöstöhallinnon toimintoja. SSF on mukana seuraamassa ja ohjaamassa Turun yliopistossa käynnistynyttä väitöstutkimusta aiheesta: ”Restoratiivisen työyhteisösovittelun vaikutukset työhyvinvointiin yliopistoissa”.

FASPER-hankkeen perheasioiden sovittelun, rikos- ja riita-asioiden sovittelun, tuomioistuinsovittelun ympäristöasioiden sovittelun, kansainvälisen sovittelun ja yksityisen kaupallisen sovittelun osalta hallitus seuraa ja mahdollisuuksien mukaan osallistuu alalla tapahtuvaan tutkimukseen, kehittämishankkeisiin ja muuhun mahdolliseen toimintaan.

Helsingissä 8.10.2020

Suomen sovittelufoorumin hallitus